

Sotaorπους on kovempi juttu

Sotalapsikollega Pertti Kavén väitteli tohtoriksi sotalapsikuljetuksista ja niistä käydyistä keskusteluista sodan aikana ja sodan jälkeen. Olen todennut mm. Hufvudstadsbladetissa käydyissä keskusteluissa, että Pertti teki väärää johtopäätöksiä tutkimuksensa tuloksista. Samoin päätteli myöhemmin myös väitöstilaisuuden vastaväittäjä. Käyty keskustelu on julkistettu Pääkaupunkiseudun sotaorpojen kotisivuilla.

Pertti edustaa sotalapsikysymyksissä sitä linjaa, että lapsikuljetuksia ei olisi koskaan pitänyt toteuttaa, vaan että lapsia olisi pitänyt auttaa kotimaassa. Hän myös on sitä mieltä, että lapsikuljetukset aiheuttivat sotalapsille pahoja traumoja, jotka vaivaavat edelleen.

Suuri enemmistö sotalapsista on kuitenkin sitä mieltä, että sotalapseudesta ei ollut mitään vahinkoa. Paremminkin päin vastoin. Itse tulin tähän tulokseen mm. kun

kirjoitin kirjani ”Jotta edes lapset säästyisivät”.

Tietysti kun puhutaan 80 000 lapsesta, niin joukkoon on mahtunut traagisiakin tarinoita. Kun perheidyin asiaan ja haastattelin kymmeniä ihmisiä, niin löytyihän niitäkin. Pari kaveria kieltäytyi haastattelusta. He eivät halunneet muistella ikäviä asioita. Mutta kärpäksistä ei pidä tehdä härkäsiä. Ylivoimaisella enemmistöllä oli myönteiset kokemukset.

Itselläni on kokemuksia niin sotalapseudesta kuin sotaorpoudestakin. Voin asiantuntijan rintaäänellä sanoa, että sotaorπους on kovempi juttu. Sotaorpoudesta kukaan ei voi sanoa, että se on ollut hyvä kokemus. Kun kirjoitin kirjani Keski-Uudenmaan sotaorvoista ja haastattelin kymmeniä sotaorpoja, niin isää yleensä muisteltiin tippa silmässä. Tällaista tapahtuu edelleen, kun rekisteröitymistä kiinnostuneet sotaorvot ottavat yhteyttä.

Rekisteröitymisen tavoitteena on, kuten tiedetään, valtiovallan virallisen tunnuksen ja myös jonkinlaisten veteraanietujen saaminen.

Monet yksittäiset kansanedustajat ovat suhtautuneet asiaan myönteisesti. Ministeri- ja virkamiestaso on toistaiseksi ollut kielteinen. He näkevät meidät aivan tavallisina eläkeläisinä, joille kuuluvat ne edut, jotka eläkeläisille on säädetty. Ei mitään muuta.

Pirkko Helenoro on todennut, että me emme ole mitään tavallisia orpoja. Me olemme valtion orpoja. Meistä tuli orpoja, kun isämme, joissakin tapauksissa myös äitimme, uhrasivat henkensä isänmaan vapauden puolesta. Miten tämä uhrimieli korvattiin. Sankarivainajat saivat ilmaisen hautapaikan. Heidän lapsensa käytännöllisesti katsoen unohdettiin. Jotkut saivat koulutusavustusta, mutta useimmat eivät mitään. Lähes kaikki saivat kokea mitä on köyhyys. Sotaorvot ovat köyhyiden asiantuntijoita.

Matti Höök

ps. Lehtemme on nykyään luettavissa joiltakin osin myös netissä – KOLin kotisivuilla tai hakurobottien avulla. Lehdellämme on siten maailmanlaajuinen levikki. Käykää katsomassa.